

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен
“доктор” по научната специалност “**Икономика и управление**”

на тема: „**Приложението на инструментариум на управленски
концепции в лекото машиностроене – фактор за подобряващи се
резултати**”

Автор: **Румен Костов**

Рецензент: **проф. д.с.н. Лоретта Парашкевова**,
катедра „Администрация и управление”,
факултет „Международна икономика и администрация”
ВСУ „Черноризец Храбър”

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение

Предложеният ми за рецензиране дисертационен труд засяга предметна област, която е безспорно дисертабилна. Изборът на темата е навременен, проблемът е значим и недостатъчно добре разработен в Р България особено в практико-приложен аспект. На фона на продължаващата дискусия за пътищата за повишаване на ефективността на българските предприятия дисертационният труд има висока научна и приложна стойност в условията на глобализация и членство на България в Европейския съюз (ЕС).

В тази ситуация на динамични промени на външната среда, все повече се увеличава интересът към теоретичното осветляване и решаването на проблемите на ефективното управление на българските предприятия и

внедряването на съвременния управленски инструментариум. В резултат на нарастващата им практическа актуалност през последните години се увеличава и броят на научните публикации, посветени на тази тема. Но емпиричните изследвания са явно недостатъчно. Съществуват редица важни проблеми на приложение на управленските концепции в частност за гъвкаво управление и на балансираните карти, които остават нерешени или не са достатъчно добре разработени.

В тази връзка може да се заключи, че темата на дисертацията е сполучливо избрана. Тя е актуална и има голямо практическо приложение. Трябва да подчертая, че избраната тема е благодатна за докторска дисертация, поради нейната научна значимост, практическа важност и недостатъчна разработеност. В същото време тя е много комплексна и сложна и за разработването ѝ са необходими добра теоретична подготовка и аналитични способности, каквито докторантът притежава.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературата

За целите на изследването докторантът е използвал общо 108 заглавия, от които 56 на кирилица и 52 на латиница.

Литературните източници са ползвани добросъвестно и коректно, част от тях са цитирани в текста на дисертацията, което дава възможност да се отличи личния принос на докторанта. Библиографската справка е достатъчно разнообразна и богата, за да се осъществи задълбочено научно изследване по темата.

Посоченото дава основание да се твърди, че докторантът познава литературата и постиженията в предметната научна област, а това е предпоставка за откриване на нерешени проблеми, за систематизиране и оформяне на научни тези, за успешно провеждане на цялостно изследване и за неговото разбираемо и прецизно представяне и оформяне.

3. Кратка аналитична характеристика на дисертационния труд

Предоставеният ми за рецензиране дисертационен труд, с обем 178 стр., съдържа увод (6 стр.), три глави (общо 145 стр.), заключение (3 стр.), приложения (15 стр.), ползвана литература (9 стр.). Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи, като в края на всяка глава са направени конкретни изводи, които представят резултати от изследването, обобщения и оценки по разглежданата проблематика. Основният текст съдържа 30 фигури, 12 графики и 9 таблици, които са подходящо оформени. Структурата на дисертационния труд е класическа и отговаряща на изискванията за този тип изследвания.

В увода докторантът аргументира актуалността и значимостта на темата (стр. 3-4) и изследователския проблем (стр. 6), дефинира обекта и предмета на изследването (стр. 4-5), както и докторската теза (стр. 5), формулира целта и задачите на доктората (стр. 4-5), представя методологията (стр. 7), ограниченията (стр. 6) и структурата на дисертационния труд (стр. 7).

В **първа глава** докторантът прави литературен обзор на значими етапи в развитието на управленската наука и конкретно на управленските концепции и техния инструментариум. Критичният анализ, който прави автора, му позволява да открие три управленски концепции (по конкретно управление по цели, гъвкаво производство и балансиран картри), имащи нарастващо значение за развитието на бизнес организациите в края на ХХ век. Докторантът не само коментира тяхната същност, специфични компоненти и особености, но и прави опит да изрази своята гледна точка. Главата съдържа три параграфа и приключва с дефинирани изводи (стр. 49-51).

Във **втора глава** докторантът прави обща характеристика на подотрасъл машиностроене. Той представя и резултатите от свое проучване на цит. „прилагането на управленски концепции и техния инструментариум във фирмите от лекото машиностроене на страната”. Главата се състои от три

параграфа, третият от които е цит. „синтез на проучването във втора глава на дисертационния труд”.

Глава трета описва организационните и проектни дейности по внедряване на съвременните управленски практики в „Херти” АД. Главата съдържа три параграфа, които коментират приложението на инструментариума на, изведените в първа глава управленски концепции, в „Херти” АД. В края на трета глава на дисертационния труд са формулирани основни изводи и обобщения.

Авторефератът е съставен според изискванията и отразява коректно всички основни части от дисертацията. В съдържателно отношение посочените в автореферата приноси отразяват обективно постиженията на докторанта.

По **проблемите, третиранни в дисертационния труд** докторантът Румен Костов е реализирал **шест публикации** в български издания.

4. Обобщение на силните страни на дисертационния труд

Най-съществените **положителни страни** на дисертационния труд, са следните:

1. Дисертационният труд третира актуална и значима проблематика. Въз основа на теоретичното изследване и анализ са направени интересни коментари и оценки относно възможностите за прилагане на три от управленските концепции.

2. Дисертационният труд е много информативен и демонстрира богатата осведоменост на автора по проблемите, застъпени в анализа. Логическата последователност на изложението позволява на автора да аргументира своята концептуална схема.

3. В увода адекватно е коментирана актуалността на темата, формулирани са целта, задачите и тезата на изследването.

4. Докторантът познава проблема в дълбочина, което е необходимо условие за успешното завършване на дисертационния труд.

5. Подходът на докторанта доказва изследователските му умения.

6. Идентифицираните управленски инструменти са експериментирани в предприятие от лекото машиностроене. Доказва се постигнат икономически ефект. Проведените емпирични изследвания, обобщените резултати и предложенията за приложението на инструментариум на управленски концепции в предприятията на лекото машиностроене в Р България са лично дело на докторанта.

5. Научни и научно-приложни приноси

Дисертационното изследване притежава научни и научно-приложни приноси в следните направления:

1. Проучването на широк кръг от литературни източници позволява на докторанта да открие три управленски концепции, които могат да бъдат приложени в българските предприятия на лекото машиностроене.

2. Аргументиран е избор на подходящ за използване в практиката на предприятията от лекото машиностроене управленски инструментариум, който е апробиран в конкретно предприятие от лекото машиностроене в Р България.

3. Оценено е състоянието на лекото машиностроене в страната с основна насоченост към прилагането на инструментариума на идентифицираните управленски концепции.

4. Предложен е начин за измерване и оценка на резултатите от въвеждането на инструментариума на управленските концепции.

Посочените приноси са **лично дело на докторанта**. Приносите имат характер на обогатяване и доразвиване на съществуващата теория и методология.

6. Публикации по дисертационния труд

Посочени са 6 публикации по дисертационния труд: 1 статия и 5 доклада на научни конференции, в т.ч. 2 международни. Може да се приеме, че научните публикации на докторанта са достатъчни и че в тях са публикувани

основните моменти на дисертацията. Явно е, че идеите и научните постижения на докторанта са получили обществено признание и се използват от научната общност.

7. Критични бележки и препоръки

Към представения дисертационен труд могат да бъдат отправени следните по-важни **забележки и препоръки** по отношение на съдържанието, структурата, стила и форматирането:

1. В обзорната част (първа глава) докторантът коментира становищата на цитираните автори, **без обаче в достатъчна степен да излага свои съображения и коментари**. Съществува известна дебалансираност между главите на дисертационното изследване.

2. В оформянето на дисертационния труд и автореферата към него има неточности, повторения и някои **стилови и технически грешки**.

3. **Фигурите и таблиците биха могли да бъдат форматирани по-добре**, като се посочи дали са дело на автора или са адаптирани от други изследвания.

4. **Литературните източници не са посочени според стандарта** за библиографско описание.

5. **Препоръчително е монографично издание на изследването с оглед на по-широкото му използване в практиката**.

Направените забележки не променят изцяло положителната оценка за съдържателния характер и наличието на съществени приноси на докторския труд. Те имат смисъл на предложение за подобряване на неговите качества.

8. Лични впечатления от докторанта

Познавам лично Румен Костов. Същият е докторант към катедра «Администрация и управление» на ВСУ „Ч. Храбър”.

Въз основа на изложеното мога да се направя следното

З А К Л Ю Ч Е Н И Е

Представеният за рецензиране дисертационен труд има завършен вид.

От изложението е видно, че докторантът е открил нерешени или частично решени въпроси, отнасящи се до използването на инструментариума на управленските концепции в предприятията лекото машиностроене в Р България.

Авторът на дисертационния труд показва умения да систематизира и критично да осмисля съществуващи научни тези и да заема аргументирана позиция. Чрез използване на подходящ методологически инструментариум предлага иновативни решения с приложен характер относно осигуряването и адаптирането на съвременни бизнес концепции към българските предприятия в лекото машиностроене.

Анализите, оценките, направените изводи и резултатите от изследването са оформени и изложени разбираемо, логично и прецизно.

Степента на практическа пригодност и приложимост на управленския инструментариум е емпирично потвърдена чрез апробацията му в „Херти” АД, за което е представена и съответната служебна бележка.

Налице са необходимите основания с убеждение да препоръчам на членовете на научното жури да се присъди на Румен Костов образователно-научната степен „доктор” по научна специалност „Икономика и управление”.

11.06.2012 г.

Рецензент:

/проф. д.с.н. Лоретта Парашкевова/